

γνωρίζει, εἰς διάσημον οἰκογένειαν, δούσαν καὶ αὐτοκρατορίστας εἰς Κωνσταντινούπολιν, μ' ἐθεβαίωσεν ὅτι καὶ αὐτὸς ὑπήχθη εἰς τὴν κοινὴν συνήθειαν, καὶ ὅτι δὲν εἶδε τὴν σύζυγόν του εἰμὴ τὴν ἡμέραν τοῦ γάμου του. Κατὰ τὴν ἡμέραν ὁμοίως τοῦ γάμου περιφέρουσιν αὐτὰς πολὺ· καίτοι δὲ δὲν ἔχουσι νὰ διανύσωσι μακρὸν δρόμον, μολαταῦτα πολὺν χρόνον δαπανῶσι, περιπατοῦσαι βραδύτατα ἵνα μεταβῶσιν ἀπὸ τῆς ἐκκλησίας μέχρι τῆς οἰκίας τοῦ γαμβροῦ τῆ συνοδεία *ζουράδωρ*, *ντεφίωρ*, καὶ ἄλλων ὀργάνων, ἅτινα προηγοῦνται. Κατὰ τὴν τελευτὴν τοῦ γάμου καὶ τὴν πορείαν ἡ νύμφη φέρει ὑπερμεγέθη κορώναν ἐξ ἀργυρῶν δικτύων καὶ μαργαριτῶν, ἥτις τὴν ἐνοχλεῖ ὑπερβολικὰ καὶ πολὺ τὴν πιέζει.

Ἄλλ' ἡ ἑορτὴ δὲν θὰ εἶνε ὠραία ἐὰν ἡ νύμφη δὲν εἶνε ἐφιμυθιωμένη ἢ μᾶλλον ἀλειμμένη εἰς μέγαν βαθμόν. . . »

Ἐπίσης καὶ ὁ Wheler μόλις μικρὰν παράγραφον ἀφιερῶ εἰς τοὺς ἀθηναϊκοὺς γάμους.

«Ὅταν παρθένος τις ὑπανδρεύεται, λέγει, τὴν ὀδηγοῦσιν εἰς τὴν ἐκκλησίαν πλουσίως ἐστολισμένην, ἀναλόγως πρὸς τὴν περιουσίαν της καὶ τὴν οἰκογένειάν της, ἀλλὰ τὸ πρόσωπόν της εἶνε τοσοῦτον φρικωδῶς ἀλειμμένον διὰ πολλῶν ζωγραφικῶν, ὥστε θὰ ἦτο δυσχερὲς νὰ δρίσωμεν ἐὰν αὕτη σύγκριται ἐκ σαρκὸς καὶ αἵματος, ἢ ἂν εἶνε ἄγαλμα γύψινον· ἐπιστρέφει ἐκ τῆς ἐκκλησίας εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ γαμβροῦ, φοροῦσα μεγάλην κορώναν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς, συνοδευομένη ὑφ' ὄλων τῶν οἰκειῶν καὶ τῶν στενῶν συγγενῶν της, μετὰ *ζουράδωρ* καὶ *ντεφίωρ* καὶ ἄλλων ὀργάνων, ἅτινα τὴν ὀδηγοῦσι τόσον βραδέως, ὥστε μόλις δύναται τις νὰ διακρίνῃ ὅτι βαδίζει. Μόλις εἰσέρχεται εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ συζύγου της, ῥίπτουσι διὰ τῶν παραθύρων τραγῆματα πρὸς τὸ πλῆθος ὅπερ συνωστίζεται εἰς τὴν θύραν».

Ἐραϊκὴν καὶ πλήρη εἰκόνα τελευτῆς ἐπισήμου ἀθηναϊκοῦ γάμου εἶχε ζωγραφῆσι ἐν ἔτει 1812 ὁ Βύρων· καὶ ἀντίγραφον μὲν δὲν ἠθέλησεν νὰ δώσῃ, ὀργισθεὶς διότι ἔνεκα προλήψεων κοινωνικῶν καὶ θρησκευτικῶν δὲν ἐγένετο δεκτὸς ὡς παράνυμφος, ἀλλὰ ποία ἄρα γέ ἡ τύχη τοῦ πρωτοτύπου; . .

Δ. Γρ. Κ.

ΦΕΡΑΙΝΑΝΔΟΣ ΛΕΣΣΕΨ

Θέλετε νὰ ἰδῆτε ἐκ τοῦ πλησίον τὸν Τιτᾶνα τοῦτον; Ἀνέλθετε εἰς τὸ τρίτον πάτωμα τῆς ἐν τῇ δὲφ *Richepanse* οἰκίας, ὑπ' ἀρ. 9. Θὰ ἐμφανισθῇ ἐνώπιόν ὑμῶν ἀνὴρ μικρόσωμος, ζωηρὸς, ταχυκίνητος. Εἶνε αὐτός. Τὸ ὑπὸ τοῦ Εὐρώου τῶν ὠκεανῶν καὶ τοῦ Σιαρῶν τῶν ἐρήμων κεκαυμένον πρόσωπόν του φωτίζεται ὑπὸ δύο ἀστραπηθόλων καὶ μελανῶν ὡς γαγάτης ὀφθαλμῶν. Βλέπων τις τὸν μύστακα αὐτοῦ καὶ τὰς ὀφθαλμοὺς διατηροῦντα εἰς τὴν μέλαν χρομᾶ των, ἐνῶ ἡ κόμη του ἤρξατο λευκαιομένη, τὸν ἐκλαμβάνει ὡς νεαρὸν λοχίαν

τῆς γαλλικῆς φρουρᾶς. Ἐπὶ πολὺ ἐνόμιζον ὅτι ἔπασσε διὰ λευκοκόνεως τὴν κόμην καὶ ἔθαψε τὴν γενεάδα. Τὸ εἶπον μάλιστα καὶ εἰς αὐτὸν τὸν ἴδιον ἐσχάτως ἐν τινι συναναστροφῇ.

Ἐμειδίασε, καὶ δείξας τοὺς ἐν καλῇ καταστάσει διατηρουμένους ἔτι τριάκοντα δύο ὀδόντας του ἀπήντησε·

— Καὶ ἂν ἦθελον, δὲν εἶχον τὸν καιρὸν νὰ τὸ πράξω.

Ἐν τῷ μετρίῳ ἐκείνῳ δωματίῳ, ἐπὶ τινος τραπέζης, ἐσχεδιάσθησαν αἱ ἐργασίαι τῆς τομῆς τοῦ Σουέζ. Ἐκεῖ ἤρχοντο καὶ ἔρχονται, μηχανικοὶ, ἐργολάβοι, πρίγκιπες ἔτι, καὶ τὸ μέτρον τοῦ ἐνδικιτήματος, ἀντιτίθεται εἰς τὸ αἰώνιον μεγαλεῖον τοῦ ἐν αὐτῷ ἐπεξεργασθέντος ἔργου.

Ἄν γίνετε δεκτὸς — ὅπερ δὲν εἶνε δύσκολον, διότι οὐδέποτε ἐξοχότης ὑπῆρξε μᾶλλον εὐπρόσιτος — μὴ ἐλπίζετε νὰ ἀπολαύσητε ἀπολύτως τῆς προσοχῆς τοῦ κ. Λεσσέψ. Μόλις ἀρχίσητε τὴν συνομιλίαν, καὶ ἰδοὺ αἱ θύραι ἀνοίγόμεναι καὶ νέφος — τί λέγω; — χεῖμαρρος παιδίων θὰ πλημμυρήσῃ τοὺς πόδας σας. Θὰ ἐνθυμηθῆτε ἀκουσίως τὴν ἔξοδον ἐκ τοῦ τουρκικοῦ σχολείου, μίαν ἐκ τῶν ὠραιότερων σελίδων τοῦ *Decampes*. Ὁ καθαρῶς ἀνατολικὸς τύπος τῶν παιδίων θὰ συμπληρώσῃ τὴν ἀπάτην. Θὰ ἀντηχήσωσι μετ' οὐ πολὺ φωναὶ ἐκκοφωτικά. Δύο τροφοὶ θὰ εἰσέλθωσι φέρουσαι δύο μωρὰ εἰς τὰς ἀγκάλας των, καὶ τὸ πλῆθος τοῦτο τῶν ἀρρένων καὶ θηλέων κληρονόμων θὰ καλῶσι *μαμπά*, τὸν δυνάμενον νὰ εἶνε πρόππακός των! Αὐτὸς δὲ ἤρμεος θὰ ἐξακολουθήσῃ τὴν φράσιν, ἣν εἶχεν ἀρχίσει, καὶ θὰ φανῇ ἐκπληττόμενος διὰ τὴν ἐνόχλησιν, ἣν θὰ σᾶς παράσχουσιν οἱ μικροὶ θορυβοποιοὶ ἐκεῖνοι, κρυπτόμενοι ὀπισθεν τῶν ἐπίπλων, ἀνατρέποντες τὰς τραπέζας, ἐπισειόντες ῥάβδους, καὶ τύποντες ἀλλήλους διὰ τῶν ἀλεξίβροχιῶν. — Πάντα τὰ παιδιά ταῦτα εἶνε γυμνόποδα, ὅσον καὶ ἂν εἶνε τὸ ψῆχος, — καὶ ὁμοίως οὐδέποτε βήχουσιν, οὐδέποτε ἔχουσι συνάγγην. . . ἔχουσι τὴν ῥίνα ξηρὰν ὡς τὴν ἐκ τοῦ στελέχους τῶν δένδρων ἐξαγομένην ἴσκαν. Ἡ κυρία Λεσσέψ διεμαρτυρήθη ἐπὶ μακρὸν κατὰ τοῦ ἄγαν σπαρτιατικοῦ τούτου συστήματος· ἀλλ' ὁ σύζυγός της ἐπέμεινε.

Μεθ' ὅλας τὰς ἐνασχολήσεις καὶ τὰ σχέδιά του ὁ κ. Λεσσέψ φροντίζει μεγάλως περὶ τῶν νεοσσῶν του. Ἐν τῶν μικρῶν τούτων — ὧν τὸ πρῶτον εἶνε πενταετὲς — εἶχεν ἐσχάτως εἰς τὴν ἄκρην τοῦ δακτύλου μικρὸν σπυρίον, ὅπερ ὠρμάσαν ἔδει ν' ἀνοίγῃ διὰ κεντήματος βελόνης. Ὁ κ. Λεσσέψ ὠπλίσθη διὰ φλεβοτόμου. Ἡ σύζυγός του παροῦσα ἐφοβεῖτο μήπως στερεῖται τῆς ἀπαιτουμένης ἀσφαλείας τῆς χειρὸς.

— Καὶ πῶς! — εἶπεν ὁ αὐτοσχέδιος χειρουργὸς — φοβεῖσαι; Ἀποῦ ἔκοψα τὸν ἰσθμὸν τοῦ Σουέζ, θὰ εἰμπορῶ νὰ κόψω καὶ τὸ μικρὸν τοῦτο ἐξόγκωμα!

* * *
 Ἡ ἐπίμονος νεότης τοῦ κ. Λεσσέψ ἀποτελεῖ ταυτοχρόνως τὴν χαρὰν καὶ τὴν λύπην τῶν οἰκείων του, οὐς καταπονεῖ. Οὐδέποτε ἐκδρομὴ μένει ἀνευ αὐτοῦ, ἀλλὰ καὶ πόσας ἐκ τοῦ καυμάτου ἀσθενείας δὲν ἔχει ἐπὶ τῆς συνειδήσεως! Κατὰ τὰς σπανίας διακοπὰς, ἃς ποιεῖται, τρέχει εἰς τὸν πύργον του τῆς Chenaie, ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Indre, καὶ τότε αἱ ἑορταὶ διαδέχονται ἀπαύστως ἀλλήλας. Οἱ προσκεκλημένοι του ἀποκάμνοντες ζητοῦσιν ἐπὶ τέλους χάριν. Ἀπὸ πρῶτης ὁ ἀνάματος οἰκοδεσπότης, φυσᾷ τὸ κέρασ, ἢ κρούει τοὺς κώδωνας, προσκαλὼν τοὺς παρ' αὐτοῦ νὰ θηρῶσιν καθ' ὅλην τὴν ἡμέραν, ἢ νὰ τρέχωσιν εἰς τὰς ὁδοὺς κατόπιν του. Τὴν δὲ ἐσπέραν — ὅπως ἀναπαυθῶσι — προσκαλεῖ αὐτοὺς εἰς τὸν χορὸν, ὃν ἐν ἀγνοίᾳ τῶν διωργάνωσεν. Ἄλλοτε, ὅταν νομίζωσιν ὅτι εἶνε πλέον καταβεβλημένοι ἐκ τῆς ὑπερβολῆς ταύτης τῶν κόπων, βλέπουσιν αὐτὸν αἴφνης ἐσφιγμένον, κομβωμένον, φέροντα πτεροιστήρας, καὶ ἵππεύοντα ἵππον, ὃν αὐτὸς ἐξελέξατο πείσμονα καὶ ἀτίθασσον. . .

Μία ἀνάμνησις ἐτι τοῦ προκειμένου :

Ἢ ὅτε μετέβη τὸ πρῶτον εἰς Αἴγυπτον πρὸς τοπικὰς ἐρεῦνας, ἠθέλησε νὰ προσελύσῃ τὸν ἀντιβασιλέα εἰς τὴν ἰδέαν του. Ὁ ἀπετύγχανε δ' ἀμέσως, ἂν μὴ εἶχεν ἐναντίους τοὺς συμβούλους τοῦ ἡγεμόνος, Αἴγυπτίους ἀξιοματικούς, ὧν τὸ πνεῦμα ἀναισθητοῦν εἰς τὰς ἀληθεῖς ἰδέας τῆς προόδου δὲν ἐνόει ἀρκούντως τὴν σπουδαιότητα τοῦ σχεδίου του. Ἡμέραν τινὰ ὁ Λεσσέψ ἵππεύσας μαῦρον καὶ ὑπερήφανον ἵππον ἔτρεξεν ἀπὸ ρυτῆρος εἰς τὸ στρατόπεδον τοῦ ἀντιβασιλέως. Οἱ στρατηγοὶ ἦσαν κατ' ἐκείνην τὴν στιγμήν εἰς τὰ σύνορα, χωριζόμενα ἀπὸ τῆς ἐρήμου διὰ λίθινου τείχους, ὕψους δύο μέτρων. Ὁ ἵππεὺς δι' ἀσφαλοῦς καὶ στιβαρὰς χειρὸς, ὠθήσας τὸν ἵππον, ἐπήδησε τὸ τεῖχος, ὡς ἐξε-τελεῖ παιδιὰν.

— Ὁ πηδῆσας τόσῳ εὐχερῶς τὸ τεῖχος ἔχει τὴν σοφίαν μετ' αὐτοῦ, εἶπεν ἀποφθεγματικῶς ὁ γεροντότερος τῶν στρατηγῶν.

Ὅτως ὁ ἥρωϊς ἡμῶν ἐκέρδησε τὴν εὐνοίαν τῶν πρότερον ἐναντίων του. Τὴν αὐτὴν ἐκείνην ἐσπέραν, ἢ συμπάθειά των μετεβλήθη εἰς φιλίαν. Ἄετις ἵπτατο διακόσια περίπου μέτρα ὑπὲρ τὰς κεφαλὰς των. Ὁ κ. Λεσσέψ ἔλαβε πυροβόλον πεπληρωμένον διὰ σφαιρας ἐπυροβόλησε, καὶ τὸ πτηνὸν ἔπεσεν εἰς τοὺς πόδας του.

Ἀπὸ πόσον μικρὰς αἰτίας ἐξαρτῶνται ἐνίοτε τὰ γεγονότα! — Ἄνευ τοῦ ἵππου καὶ τοῦ ἀετοῦ ἢ τουμῆ τοῦ σουζεῖου ἰσθμοῦ θὰ ἦτο ἴσως ἔτι ὑπόθεσις.

Ὁ κ. Λεσσέψ μειδιᾷ ἀναφέρων τὸ γεγονός τοῦτο. Ἐνθουσιᾷ πρὸ πάντων ἐνθουούμενος τὰς νομιζόμενας ἀκατανικήτους δυσχερείας, ἃς μέχρι τοῦ 1870 ἀπῆντα ἐξυπνῶν καθ' ἐκάστην πρωΐαν, ἐπὶ ὅλα εἴκοσιν ἔτη. Διότι ἐπὶ εἴκοσιν ἔτη ὁ μέ-

γας ἀνὴρ οὐδ' ἐπὶ μικρὸν διττάσας, ἐδέησε νὰ βαδίσῃ πρὸς κατάκτησιν τοῦ ποθουμένου, περιφρο-νῶν τὰς ἀντιρρήσεις τῶν σκεπτικῶν.

Χάριν τῆς εὐπροσηγορίας καὶ ὑπερβολικῆς προσηνείας του, εἶχεν ἀποκτήσει πολλοὺς φίλους ἐν αὐτῇ ταύτῃ τῇ Αἰγύπτῳ, ὅτε διηύθυνε τὸ προξενεῖον τῆς Ἀλεξανδρείας. Φίλος τις τοῦ κ. Λεσσέψ, ὁ κ. Βερτῶ, διηγήθη γεγονός τι ὅπερ ἀποδεικνύει πόσον εἶνε ὠφέλιμον νὰ ὑποχρεῶνῃ τις τοὺς ἀνθρώπους, καὶ μάλιστα ὅταν οἱ ἄνθρωποι οὗτοι εἶνε προωρισμένοι νὰ βασιλεύσωσι.

Ὁ Μωχαμέτ Σαῖδ ἦτο παιδίον. Ὁ παιδαγωγὸς αὐτοῦ Καϊνιγ Βένης ὑπέβαλλε κατὰ τὸ τέλος ἐκάστου μηνὸς λεπτομερεῖς ἐλέγχους τῶν σπουδῶν τοῦ μαθητοῦ του. Ὁ πατὴρ αὐτοῦ Μεχμέτ Ἀλῆς, γινώσκων κάλλιον τοὺς ἀοιθμούς ἢ τὰ γράμματα, εἶπέ ποτε εἰς τὸν Καϊνιγ Βένην: «Σὲ ἀπαλάττω ἀπὸ αὐτὸν τὸν κόπον τῶν ἐλέγχων. Περιηρίσθητι εἰς τὸ ἐξῆς νὰ μοῦ σημειώνης τὸ θάρος τοῦ υἱοῦ μου». Ἡ διαταγὴ αὕτη ἐξετελέσθη κατὰ γράμμα. Ὁταν ἔβλεπε τὸν υἱὸν του παχυνόμενον, ὁ Μεχμέτ Ἀλῆς τῷ ἔλεγε: «— Πυχθαίνεις, λοιπὸν δὲν ἐργάζεσαι». Καὶ ἐπὶ τοῦ ἀπλοῦ τούτου συλλογισμοῦ στηριζόμενος ἐτιμῶρει αὐτὸν αὐστηρῶς.

Τοῦτο ἦτο ἀνυπόφορον διὰ παιδίον, ὅπερ φύσει ἐκλινεν εἰς τὴν παχυσαρκίαν. Ὁ Σαῖδ κατέφυγε τότε εἰς τὸ γαλλικὸν προξενεῖον, καὶ ὁ κ. Λεσσέψ ἐμεσολάβει ἐπικαλούμενος τὴν πατρικὴν ἐπιείκειαν ἄλλ' ὁ πασῆς ἔμεινε ἄκαμπτος.

Βαρυνθεὶς τὰς τοιαύτας μεσολαβήσεις ὁ συμπαιθὴς πρόξενος κατέφυγεν εἰς ἄλλο μέσον. Καθ' ἐκάστην λαμβάνων μεθ' αὐτοῦ τὸν Σαῖδ ἐξετέλλουν ἔφιπποι μακρὰς ἐκδρομὰς ἐν τῇ ἐρήμῳ. Χάρις εἰς τὴν κοπιαστικὴν ταύτην ἀσκήσιν, ὁ Σαῖδ καθίστατο ἰσχυρότερος καὶ ἀπέφυγε πολλοὺς ραβδισμούς.

Ὁ πρίγκιψ ἐνθουμῆτο τὴν τοιαύτην ὑπηρεσίαν, καὶ ὅτε γενόμενος ἀντιβασιλεὺς εἶδε τὸν ἄλλοτε προστάτην του, ἀνέμνησεν αὐτῷ τὴν γενναίαν ἐκείνην διαγωγὴν του προσθέσας :

— Σοὶ ἐπιτρέπω οὐ μόνον νὰ ἀρχίσῃς τὰς ἐργασίας σου ἐν τῷ Κράτει μου, ἀλλὰ καὶ νὰ μὲ ἐγγράψῃς δι' οἰονδήποτε ποσὸν θέλεις ἐν τῷ καταλόγῳ τῶν μετόχων τῆς ἐπιχειρήσεώς σου.

* * *
 Μέχρι τῆς ἡμέρας τῶν τῆς διώρυγος ἐγκαινίων, ὁ κ. Λεσσέψ ἠναγκαζέτο ν' ἀναπτύσῃ ὅλην αὐτοῦ τὴν ζῆσιν, ὅλην αὐτοῦ τὴν ἐνεργητικότητα. Τὴν προτεραιάν των ἐγκαινίων πλοῖον βυθισθὲν φράσσει τὸ στόμιον τῆς διώρυγος. Πυρκαῖα ἐκρήγνυται μικρὸν ἀπωτέρω. Ἐπὶ τέλους δὲ μηχανικοί ἀναγγέλλουσιν αὐτῷ ὅτι εἰς εἴκοσι λευγῶν ἀπόστασιν βράχος, μέγας ὡς τὸ Πάνθησον, κρημνισθεὶς ἐκ τῆς ὄχθης ἐν τῇ διώρυγι ἐφραξεν αὐτὴν ὀλοτελῶς.

Πάντες ἱκετεύουσι τὸν Λεσσέψ ν' ἀναβάλλῃ τὴν ἐορτήν.

— Όχι, ἀπολύτως ὄχι· ἀπάντησε. Πάντα ταῦτα θὰ διορθωθῶσι, πρέπει νὰ διορθωθῶσι! . .

Εἶτα δὲ προσέθηκε λίαν ἡσύχως :

— Ἔχετε δυναμίτιδα, ὅπως ἀνατινάξετε εἰς τὸν ἀέρα τὸ βυθισθὲν πλοῖον;— Ὑδωρ, ὅπως σβύσῃτε τὴν πυρκαϊάν;— χιλιάδας ἀνδρῶν καὶ ἐργατῶν ὅπως ἀνεγείρετε τὴν πεσόντα βράχον. Τί θέλετε περισσότερον;

Ἄλλὰ πλοῖον καὶ βράχος ἀνήσταντο. Ἡ πυρκαϊὰ, ἥτις εἶχεν ἐκραγῆ ἔν τινι νεωρίῳ, ἦτο σπουδαιοτέρα ἢ ὅσον ὑπελαμβάνετο. Λαθρέμποροι ὠμολόγησαν τὴν τελευταίαν στιγμήν, ὅτι εἶχον κρούσει βαρέλια πυρίτιδος ὑπὸ τὸ παράπηγμα. Ἐπαπειλεῖτο ἐκρηγῆς δυναμένη νὰ καταστρέψῃ τὴν πόλιν καὶ νὰ πληρῶσῃ συντριμμάτων τὴν διώρυγα!

— Φαντάσθητε, μᾶς ἔλεγεν αὐτὸς ὁ Λεσσέψ, ὅτι τὴν πρῶταν αὐτὴν τῶν ἐγκαινίων ἠγνύουν τὰ ἀποτελέσματα τῶν πρὸς καθαρισμὸν τοῦ στομίου ἐργασιῶν. Ὅτε ὁ Ἄετις, οὗ ἐπέβαιεν ἡ αυτοκράτειρα Εὐγενία, προσήγγιζεν εἰς τὴν διώρυγα, ἠγνύουν ἂν τὸ στόμιον ἦτο ἐλευθέρον, καὶ ἤμην ἀνήσυχος. Τὸ ἐλάχιστον κώλυμα θὰ ἐδικαίου τοὺς ἐχθρούς μου, οἵτινες θὰ ἐκράγυζον βεβαίως : « εἵχομεν δίκαιον ἰσχυρίζομενοι ὅτι τὸ σχέδιον τοῦτο ἦτο σχέδιον παράφρονος ». Πλὴν τούτου, πρίγκιπες καὶ πριγκίπισσαι ἐλθόντες ἐκ τῶν τεσσάρων μερῶν τῆς ὑψηλίου, ὅπως παρευρεθῶσιν εἰς τὴν ἐρορτήν . . . ὅποια ἀπογοήτευσίς δι' αὐτούς ! . . .

Εἶχον συμφωνήσει μεθ' ἐνὸς ταχυδρόμου, ὅπως ἐπιβάς μικροῦ τινος αἰγυπτιακοῦ ἀγγελιοφόρου ἔλθῃ εἰς συνάντησιν τοῦ στόλου, καὶ ὄρθιος ἐπὶ τῆς πύρας ἰστάμενος νὰ ἐκτείνῃ σταυροειδῶς τοὺς βραχίονας, δηλῶν μοι διὰ τούτου ὅτι ἡ διώρυξ ἦτο ἐλευθέρη. Ἐπὶ τῆς σκοπιᾶς τοῦ Ἄετιος ἰστάμενος ἐξηρσύνου τὸ διάστημα. Ἡ ταχύτης τοῦ πλοίου με' ἀνησυχίαν, διότι οὐδὲν ἐφαίνετο. Ἐπὶ τέλους ἰστός τις ἐφάνη εἰς τὸν ὀρίζοντα. Ὁ ἀγγελιοφόρος ἤρχετο. Προσῆγγιζε. Παρατήρουν διὰ τηλεσκοπίου τὴν πύραν του. Διέκρινα τὸν ἀνθρωπὸν μου. Εἶχε τοὺς βραχίονας κάτω ! . . . Ἄ ! ἤμην λίαν συγκεινιημένος. . . Καθαρίζω τὰς ὕλους τοῦ τηλεσκοπίου, παρατηρῶ ἐκ νέου . . . Βλέπω τοὺς βραχίονας ἐκείνους ἀνυψωθέντας νὰ ἐκταθῶσι σταυροειδῶς ! . . .

Οὐδεὶς ἐγίνωσκέ τι— πλὴν τοῦ ἀντιβασιλέως καὶ τινων μηχανικῶν— περὶ τῶν ἐπελθόντων κωλυμάτων. Χωρὶς νὰ εἰπῶ λέξιν, κατῆλθον τῆς σκοπιᾶς, ἔπιον ποτήριον ὕδατος, καὶ βίβηθεις ἐπὶ τινος σάμμοδος ἐν τῇ γερύρᾳ τοῦ Ἄετιος παρεδόθη εἰς βαθύτατον ὕπνον. Μετὰ δύο ὥρας βροντώδη οὐρὰ μὲ ἀφύπνισαν.

Τὸ ἔργον μου ἐχειρετᾶτο διὰ μυρίων ἐπευφημιῶν.

— Σὰς ἀφύπνισαν, μοὶ εἶπεν ἡ αυτοκράτειρα, ἥτις ἐν ἀγνοίᾳ μου εὗρίσκετο παρ' ἐμοί, — καὶ ὅμως ἐκοιμᾶσθε βαθέως !

— Μεγαλειότητῃ ! ἀπάντησα, ἐπὶ εἴκοσιν ἔτη οὐδέποτε ἐκοιμήθην οὕτως.

Τὸ δωμάτιον τοῦ κ. Λεσσέψ πληροῦσι δῶρα καὶ ἐνθυμήματα, ἔχοντα σχέσιν πρὸς τὴν προσφιλεῖ αὐτοῦ Αἴγυπτον, ὅπου μεταβαίνει, καὶ ὅθεν ἐπιστρέφει, μεθ' ὅσας εὐκολίας Παρισίνος μεταβαίνει εἰς ἅγιον Γερμανόν. Εἰς τοὺς τοίχους κρέμονται εἰκόνες παριστώσαι τὰς ζωγραφικὰς ὄχθας τῆς διώρυγος, ἣν ὁ Πάλμερστον ἀπεκάλεσε *κοῦφορ ὄνειρον*.

Αἱ τράπεζαι καὶ αἱ κοινόλαι εἶνε πλήρεις χαλκίνων ἐνθυμημάτων. Τὸ χρυσότευκτον ποτήριον, ὃ ἐδωρήσατο εἰς τὸν μέγαν ἄνδρα ἡ αυτοκράτειρα Εὐγενία τιμᾶται διακοσίων χιλιᾶδων φράγκων. Εἶνε ἔργον τοῦ χρυσοχόου Φανιέρ, ἐργασθέντος ἐν ἔτος εἰς τὰς ἐπ' αὐτοῦ γλυφὰς παριστώσας *γόνδολαι* ὑποβασταζομένην ὑπὸ Τριτώνων. Οἱ εἰς τὰ ἐγκαινία τῆς διώρυγος παρευρεθέντες ἢ ἀντιπροσωπευθέντες ἠγεμόνες ἀπένειμαν τὰ μεγαλειότερά των παράσημα τῷ κ. Λεσσέψ, ὅστις νῦν εἶνε μετὰ τῶν ἠγεμόνων εἰς τῶν μεγατιμωτέρων ἵπποτων. Ὅποιον δὲ τιμῶν θὰ καταστῇ ἄξιος τὴν ἡμέραν, καθ' ἣν ἡ τὰς δύο τῆς Ἀμερικῆς ἠπείρους διατέμνουσα διώρυξ τοῦ Παναμᾶ παραδοθῇ εἰς τὴν ναυτιλίαν; Εἰς τὴν ἐρώτησιν ταύτην ἀπαντᾷ αὐτὸς ἐκείνος :

— Οὐδὲν ἔχω πλέον νὰ ἐπιθυμῶ, καὶ οὐδενὸς θέλω νὰ ἀπολαύσω, μοὶ εἶπεν. Δὲν ἐπιθυμῶ πλοῦτη, διότι δὲν ἔχω αὐτῶν ἀνάγκην. Ἐν μόνον ζητῶ παρὰ τοῦ Θεοῦ τὰ τέκνα μου νὰ αὐξήσωσι καὶ νὰ εὐημερῆσωσιν. Ἀρκοῦμαι ἐλπίζων ὅτι θὰ βαδίσωσιν ἐν τῇ ζωῇ ὑπερήφανα διὰ τὸν πατέρα των καὶ εὐρίσκοντα τὴν εὐτυχίαν των εἰς τὴν ἐξακολούθησιν τοῦ ἔργου του, ὅπερ εἶνε καὶ τὸ ἔργον τῆς ἀνθρωπότητος καὶ τοῦ πολιτισμοῦ. [Ἐκ τοῦ γαλλικοῦ]. *Π.

ΑΓΡΟΤΙΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

Γ'

Φθινόπωρον.—Ἡ συγκομιδὴ τοῦ ἀραβοσίτου.—Ἀγροτικὸν δεῖπνον.—Ἐορτὴ νυκτερινῆ φωταψία, χοροὶ καὶ ἄσματα.—Θέατρον ἐν Γουδάις.—Θεραπεία τῆς μηνιγγίτιδος διὰ γοητείας.—Ὅπου θ' ἀνοίξουν τὰ οὐράνια.

Δὲν ἀντηχεῖ πλέον ἀνὰ τὰ δάση ἡ δξύφωνος τῶν τεττίγων συναυλία, οὐδὲ τῆς τρυγόνος τὸ παρόμπονον ἠδῆως συγκινεῖ τὴν ψυχὴν. Ἐρημοὶ καὶ βόβαὶ ἀπὸ τῆς στέγης καταρρέουσιν αἱ πρότερον τόσῳ θορυβῶδεις φωναὶ τῶν χελιδόνων. Οἱ ἀνεμόσκηροι ἀοιδοὶ διεσπάρησαν καὶ εἰς κόνιν διελύθησαν, τὰ πτηνὰ ἔφυγον εἰς κλίματα θερμότερα καὶ μένει ὠχρὰ, ἄθυμος ἡ ὅλη φύσις ὡσεὶ προαισθανομένη καὶ ἐν ὑπομονῇ ἀναμένουσα τὸν προσεγγίζοντα χειμῶνα. Αἱ νύκτες γίνονται ψυχρότεραι καὶ σμικρύνονται ὄλονεν αἱ ἡμέραι. Καὶ αὐτοῦ τοῦ οὐρανοῦ ἡ ὄψις καίτοι ἀνέφελος ἔτι, ὁμως ρυτιδοῦται ἀδιοράτως. Πῶς ἐν τῇ ὅλῃ ταύτῃ